

Právní úprava ochrany ovzduší k 15. říjnu 2016

JUDr. Karolina Žáková, Ph.D.

V roce 2012 došlo ke změnám právní úpravy ochrany ovzduší (ve smyslu ochrany přirozeného složení atmosféry) ve všech třech dílčích oblastech, tj. v oblasti ochrany kvality vnějšího ovzduší v troposféře, v oblasti ochrany ozonové vrstvy Země a v oblasti ochrany klimatického systému Země. Z hlediska věcného došlo k nejvýznamnějším změnám v první z uvedených oblastí, z hlediska legislativně-technického se změny dotkly všech tří oblastí, když dosavadní právní předpisy, resp. jejich podstatné části, byly zrušeny a nahrazeny novými právními předpisy.

Nově je ochrana ovzduší upravena:

- zák. č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší (účinnost od 1. 9. 2012, s výjimkou některých ustanovení, která nabývají účinnosti později)
- zák. č. 73/2012 Sb., o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu, a o fluorovaných skleníkových plynech (účinnost od 1. 9. 2012)
- zák. č. 383/2012 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů (účinnost od 1. 1. 2013, s výjimkou některých ustanovení, která nabyla účinnosti dnem vyhlášení)

V tomto stručném přehledu nové právní úpravy je kladen důraz na změny, k nimž došlo ve srovnání s předchozí právní úpravou. **Pozornost je věnována též vývoji právní úpravy od roku 2012.**

I. Ochrana kvality ovzduší (zák. č. 201/2012 Sb.)

Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, zrušil s účinností od 1. 9. 2012 zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, včetně prováděcích právních předpisů a řady souvisejících zákonů, resp. jejich částí. Zákon se zaměřuje především na ochranu kvality vnějšího ovzduší v troposféře, jedinou výjimku tvoří ustanovení zaměřená na snižování emisí skleníkových plynů z pohonných hmot v dopravě (§ 19-21), jejichž cílem je ochrana klimatického systému Země.

1. Základní pojmy

Zdroje znečišťování ovzduší se stejně jako v předchozí právní úpravě dělí na **stacionární** (§ 2 písm. e)) a **mobilní** (§ 2 písm. f)). Zákon se věnuje především stacionárním zdrojům, některé jím upravené nástroje se však vztahují i na zdroje mobilní, konkrétně na silniční motorová vozidla (smogová situace, nízkoe emisní zóny).

Zákon **stacionární zdroje nekategorizuje**, resp. nedělí je podle vlivu na kvalitu ovzduší, jako činila předchozí právní úprava. Z hlediska povinností uložených provozovateli je však stacionární zdroje možné dělit do dvou skupin, a to na **stacionární zdroje uvedené v příloze č. 2** (tzv. vyjmenované zdroje, u nichž se předpokládá významný vliv na kvalitu ovzduší) a **stacionární zdroje v příloze č. 2 neuvedené** (ostatní zdroje, z hlediska vlivu na kvalitu ovzduší méně významné, označované též jako „malé“ zdroje).

2. Obecná ochrana ovzduší

Stejně jako v předchozí právní úpravě se v ochraně ovzduší uplatňují jak nástroje koncepční (a), tak administrativněprávní (b, c, d) a ekonomické (e). Na rozdíl od předchozí právní úpravy se v zákoně již **neobjevuje úprava ochrany proti zápachu a světelnému znečištění**.

a) *Národní program snižování emisí ČR*

Národní program snižování emisí ČR (§ 8) je **základním koncepčním nástrojem** ochrany kvality ovzduší. Jeho cílem je snížení celkové úrovně znečištění a znečišťování ovzduší. Zpracovává jej MŽP, a to nejméně jednou za 4 roky, schvaluje jej vláda. První Národní program snižování emisí ČR dle nové právní úpravy mělo MŽP zpracovat do 1 roku ode dne nabytí účinnosti zákona (§ 41 odst. 2), tj. do 1. září 2013, **příprava programu však byla výrazně zpožděna, schválen byl až 2. prosince 2015 usnesením vlády ČR č. 978** (více informací k platnému Národnímu programu snižování emisí ČR viz http://www.mzp.cz/cz/narodni_program_snizovani_emisi).

b) *Standardy ochrany ovzduší, tj. imisní limity, emisní limity, emisní stropy, technické podmínky provozu, přípustná tmavost kouře*

Standardy jsou nejvýznamnějšími administrativněprávními nástroji ochrany ovzduší. **Imisní limity** jsou nástrojem pro určování **přípustné úrovně znečištění** ovzduší (§ 3), **emisní limity, emisní stropy, technické podmínky provozu a přípustná tmavost kouře** jsou nástroji pro určování **přípustné úrovně znečišťování** ovzduší (§ 4).

Imisní limity (§ 2 písm. k)) a přípustné četnosti jejich překročení jsou **stanoveny v příloze č. 1**. Jsou závazné pro orgány ochrany ovzduší při výkonu jejich působnosti.

Emisní limity (§ 2 písm. i)) se dělí na **obecné** (stanovené prováděcím právním předpisem) a **specifické** (stanovené buď prováděcím právním předpisem, nebo v povolení provozu stacionárního zdroje, přičemž specifický emisní limit stanovený v povolení nesmí být stejný nebo vyšší než specifický emisní limit stanovený prováděcím právním předpisem). Pokud je pro stacionární zdroj stanoven specifický emisní limit, nevztahují se na něj obecné emisní limity. Emisní limity jsou závazné pro provozovatele zdroje.

c) *Správní akty v ochraně ovzduší (stanoviska, závazná stanoviska a povolení provozu)*

Orgány ochrany ovzduší vydávají (§ 11):

- **stanoviska** k nástrojům koncepční fáze územního plánování (MŽP k politice územního rozvoje a zásadám územního rozvoje, KÚ k územnímu plánu a regulačnímu plánu),
- **závazná stanoviska** (MŽP k umístění stavby pozemní komunikace či parkoviště překračujících stanovené limity, KÚ k umístění stavby a stavbě **stacionárního zdroje uvedeného v příloze č. 2**, obecní úřad ORP k umístění stavby, stavbě a k řízení o vydání kolaudačnímu souhlasu **stacionárního zdroje neuvedeného v příloze č. 2**),
- **povolení provozu** (KÚ pro **stacionární zdroj uvedený v příloze č. 2**), které je samostatným rozhodnutím, pokud není nahrazeno integrovaným povolením dle zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci, a obsahuje **závazné podmínky pro provoz stacionárního zdroje** (§ 12 odst. 4).

Závazná stanoviska k umístění stavby vydaná MŽP a KÚ, pokud je již v daném území překročena úroveň některého z imisních limitů nebo by vlivem provozu k jeho překročení došlo, **mohou být souhlasná pouze při současném uložení kompenzačních opatření**, tj. opatření zajišťujících alespoň zachování dosavadní úrovně znečištění pro danou znečišťující látku.

d) Povinnosti osob

Každý provozovatel stacionárního zdroje je povinen plnit povinnosti uvedené v § 17 odst. 1., provozovatel **zdroje uvedeného v příloze č. 2** je navíc povinen plnit povinnosti uvedené v § 17 odst. 3.

Významné je ustanovení § 17 odst. 2, podle něhož se **na provozovatele stacionárního zdroje umístěného v rodinném domě, v bytě nebo ve stavbě pro rodinnou rekreaci** (nejde-li o prostory užívané pro podnikatelskou činnost) **nevztahuje povinnost umožnit dozorčím orgánům přístup ke zdroji a používaným palivům** za účelem kontroly dodržování stanovených povinností. V Parlamentu ČR je však momentálně projednáván návrh novely zákona o ochraně ovzduší (sněmovní tisk 678), který kontrolu tzv. domácích topenišť umožňuje (návrh byl 7. září 2016 schválen Poslaneckou sněmovnou a postoupen Senátu).

Navrhované znění § 17 odst. 2 zákona o ochraně ovzduší

„Vznikne-li důvodné podezření, že provozovatel spalovacího stacionárního zdroje umístěného v rodinném domě, v bytě nebo ve stavbě pro rodinnou rekreaci, nejde-li o prostory užívané pro podnikatelskou činnost, porušil některou z povinností podle odstavce 1, avšak toto porušení nelze prokázat bez provedení kontroly spalovacího stacionárního zdroje, jeho příslušenství nebo používaných paliv, obecní úřad obce s rozšířenou působností provozovatele na tuto skutečnost písemně upozorní a poučí jej o povinnostech provozovatele spalovacího stacionárního zdroje stanovených v odstavci 1 a o následcích opakovaného důvodného podezření na jejich porušení v podobě provedení kontroly. Pokud opakovaně vznikne důvodné podezření, že tento provozovatel nadále nebo opětovně porušuje některou z povinností podle odstavce 1, je kontrolující oprávněn vstoupit do jeho obydlí za účelem kontroly dodržování povinností podle tohoto zákona. Vlastník nebo uživatel těchto prostor je povinen umožnit kontrolujícímu přístup ke spalovacímu stacionárnímu zdroji, jeho příslušenství a používaným palivům.“

Stejně jako dle předchozí právní úpravy lze **v otevřeném ohništi spalovat jen suché rostlinné materiály neznečištěné chemickými látkami** (§ 16 odst. 4). Obec může vyhláškou stanovit podmínky pro spalování suchého rostlinného materiálu v otevřeném ohništi za účelem jeho odstranění nebo jeho spalování zakázat, pokud zajistí jiný způsob pro jeho odstranění (§ 16 odst. 5).

e) Poplatek za znečišťování ovzduší

Poplatek za znečišťování (§ 15) je tradičním ekonomickým nástrojem ochrany ovzduší. Nově jsou zpoplatněny **pouze čtyři hlavní znečišťující látky** (TZL, SO₂, NO, VOC).

Poplatníkem je **provozovatel zdroje uvedeného v příloze č. 2**. Základem poplatku za znečišťování je množství emisí ze stacionárního zdroje nebo zdrojů v tunách. Sazby jsou uvedeny v příloze č. 9 (postupné zvyšování až do roku 2022, konečná sazba bude cca desetinásobkem současných sazeb). **Výnos** z poplatků za znečišťování je do roku 2016 včetně příjmem SFŽP. Od roku 2017 se bude dělit mezi SFŽP (65 %), kraj (25 %, účelová vázanost) a státní rozpočet (10%, účelová vázanost).

3. Zvláštní ochrana ovzduší

Nástroji zvláštní ochrany ovzduší jsou programy zlepšování kvality ovzduší, smogová situace a nízkoemisní zóny.

a) Programy zlepšování kvality ovzduší

Programy zlepšování kvality ovzduší (§ 9) jsou **zvláštní koncepční nástroje** určené pro zóny a aglomerace (seznam zón a aglomerací je uveden v příloze č. 3, jedná se o tři aglomerace – Praha, Brno a Ostrava/Karviná/Frýdek-Místek – a šest zón – Střední Čechy, Jihozápad, Severozápad, Severovýchod, Jihovýchod, Střední Morava a Moravskoslezsko), kde jsou **emisní limity překročeny vícekrát, než je stanovený maximální počet překročení**. Programy zlepšování kvality ovzduší zpracovává MŽP ve spolupráci s příslušným KÚ nebo OÚ a vydává je MŽP formou **opatření obecné povahy**. **Požadavky** na obsah programu jsou stanoveny v příloze č. 5 (zásadní význam mají opatření ke zlepšení kvality ovzduší).

Námítka proti návrhu programu zlepšování kvality ovzduší může podat **pouze provozovatel** stacionárního zdroje, **u kterého byl identifikován významný příspěvek** k překročení emisního limitu a jemuž KÚ může z tohoto důvodu zpřísnit podmínky provozu (§ 13 odst. 1).

Programy zlepšování kvality ovzduší pro všechny aglomerace a zóny uvedené v příloze č. 3 byly MŽP vydány v první polovině roku 2016. Více informací, včetně programů ke stažení viz http://www.mzp.cz/cz/programy_zlepsovani_kvality_ovzduisi.

b) Smogová situace

Smogová situace (§ 10) je **stav mimořádně znečištěného ovzduší**, kdy úroveň znečištění jednou ze stanovených znečišťujících látek překročí některou z **prahových hodnot** (dříve „zvláštní emisní limit“) uvedenou v příloze č. 6. **Vznik smogové situace a její ukončení vyhláshuje MŽP** (resp. ČHMÚ) ve veřejně přístupném informačním systému a v médiích. Současně informuje ČIŽP a dotčené KÚ, OÚ a provozovatele stacionárních zdrojů.

Pro stacionární zdroje, které v dané lokalitě významně přispívají k úrovni znečištění, stanoví KÚ v povolení provozu **zvláštní podmínky provozu pro případ smogové situace**. Po dobu smogové situace je provozovatel povinen tyto podmínky dodržovat.

Je-li to třeba, vydá **obec** pro případ vzniku smogové situace formou **nařízení regulační řád**, který obsahuje opatření na omezení provozu silničních motorových vozidel.

c) Nízkoemisní zóny

Nízkoemisní zóna (§ 14) je **oblast s omezením provozu motorových silničních vozidel** spočívajícím v **zákazu vjezdu vozidel jiných než stanovených emisních kategorií**. Nízkoemisní zónu vyhláshuje na svém území (či jeho části) **obec** obecně závaznou vyhláškou, musí však jít o zvláště chráněné území, lázeňské místo či obec, v níž došlo k překročení stanovených emisních limitů.

Výjimky ze zákazu vjezdu do nízkoemisní zóny stanoví jednak zákon (vjezd do nízkoemisní zóny mají dovolen vozidla uvedená v příloze č. 8), jednak ji může (dočasně či trvale) z důvodů

stanovených zákonem na základě žádosti svým rozhodnutím udělit obecní úřad obce, která nízkoemisní zónu vyhlásila.

Emisní kategorie vozidla se osvědčuje **emisní plaketou**, která se vydává za úplatu.

Podle výše zmíněného návrhu novely zákona o ochraně ovzduší, který je v současné době projednávána v Parlamentu ČR (sněmovní tisk 678), by **nízkoemisní zóny měla stanovovat rada obce formou opatření obecné povahy vydaným v přenesené působnosti**. Novela též ruší podmínku, že musí jít o zvláště chráněné území, lázeňské místo či obec, v níž došlo k překročení stanovených imisních limitů. V případě jejího schválení tedy bude možné nízkoemisní zónu stanovit na území (či na části území) jakékoliv obce (jediným omezením zůstane pravidlo, že na průjezdném úseku dálnice nebo silnice lze nízkoemisní zónu stanovit pouze v případě, že na území obce mimo nízkoemisní zónu nebo mimo zastavěné území těže nebo sousední obce existuje jiná dálnice nebo silnice stejné nebo vyšší třídy, po které je možné zajistit obdobné dopravní spojení).

4. Nápravná opatření a správní delikty

Právní úpravu opatření k nápravě (§ 22) a správních deliktů (přestupky § 23-24, správní delikty PO a podnikajících FO § 25-26) lze označit za standardní. Nejvýznamnějším opatřením k nápravě je **rozhodnutí o zastavení provozu stacionárního zdroje**. Všechny skutkové podstaty přestupků a správních deliktů jsou skutkové podstaty zvláštní, tedy vztahující se k porušení konkrétní zákonem stanovené povinnosti. Za přestupek lze uložit pokutu do 50 000 Kč, za správní delikt PO a podnikající FO do 10 000 000 Kč.

5. Výkon státní správy

Ústředním orgánem státní správy na úseku ochrany kvality ovzduší je **MŽP**, dále se na ní podílejí Ministerstvo zdravotnictví a Ministerstvo zemědělství, KÚ a OÚ, ČIŽP, ČOI a celní úřady.

II. Ochrana ozonové vrstvy Země (zák. č. 73/2012 Sb.)

Zákon č. 73/2012 Sb., o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu, a fluorovaných skleníkových plynech, který nahradil Hlavu III zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, věnovanou ochraně ozonové vrstvy Země, je novým adaptačním předpisem k nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1005/2009, o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu, a (ES) č. 842/2006, o některých fluorovaných skleníkových plynech.

Oproti předchozí právní úpravě **nepřináší** nový zákon **žádné zásadní změny**, jeho přijetí bylo odůvodněno především potřebou legislativně technického oddělení věcně odlišných oblastí právní úpravy.

Nový zákon **je třeba číst společně s oběma výše zmíněnými nařízeními EU**. Nařízení č. 1005/2009 definuje základní pojmy (zejm. pojem „regulované látky“, viz čl. 3 odst. 4 nařízení) a stanoví základní povinnosti osob při jejich výrobě a používání (připomeňme, že **výroba a uvádění na trh samotných regulovaných látek jsou zakázány** a jejich **uvádění na trh v zařízeních a výrobcích je podmíněno zvláštním povolením**, viz čl. 4 a čl. 5 nařízení). Nařízení č. 842/2006 se vztahuje na fluorované skleníkové plyny, které nejsou regulovanými látkami, a upravuje jejich používání, uvádění na trh, znovuzískávání a zneškodňování s cílem omezit jejich úniky.

Zákon upravuje některé dílčí otázky, jako jsou **zneškodňování a znovuzískávání** regulovaných látek (§ 3), některé **podmínky provozu zařízení** obsahujícího regulované látky (§ 4), **označování výrobků a zařízení** obsahujících regulované látky (§ 5) a **poplatek za regulované látky**. Ve vztahu k F-plynům zákon upravuje **povinnost označování** výrobků a zařízení, které je obsahují.

III. Ochrana klimatického systému Země

Novým transpozičním předpisem pro oblast obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů (směrnice 2003/87/ES ve znění pozdějších předpisů) je **zákon č. 383/2012 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů**, který s účinností od 1. ledna 2013 ruší první část zákona č. 695/2004 Sb. (tedy část stanovující podmínky obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, části, které zůstávají v platnosti, obsahují změnová ustanovení). Důvodem přijetí nové právní úpravy je zásadní změna evropského systému emisního obchodování (EU ETS) pro **třetí obchodovací období (2013-2020)**, spočívající zejména v **postupném navyšování podílu povolenek prodávaných prostřednictvím dražeb (aukcí)**.

Hlavní změnou, kterou zákon přináší, je tedy **nový způsob získávání povolenek** provozovatelem, který je účastníkem systému obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů (definice zařízení viz § 2 písm. a) a příloha č. 1). Povolenky již **nejsou přidělovány formou národního alokačního plánu** (nový zákon s ním už vůbec nepočítá), ale **jsou buď provozovateli přiděleny bezplatně formou rozhodnutí MŽP** (§ 10 a násl.), nebo **provozovatelem nakoupeny v dražbě povolenek** v souladu s předpisy EU (nařízení Komise

(EU) č. 1031/2010, o harmonogramu, správě a jiných aspektech dražeb povolenek na emise skleníkových plynů).

Zařízení, kterým bude alespoň část povolenek v období 2013-2020 **přidělena zdarma**, lze rozdělit **do tří skupin**. Jedná se o **výrobce elektřiny** (na základě derogace uplatněné ČR získají provozovatelé elektráren či tepláren vyrábějících elektřinu v roce 2013 až 70 % povolenek bezplatně, toto množství bude postupně klesat až na 0 % v roce 2020), **tzv. sektory ohrožené únikem uhlíku** (jedná se o průmyslová odvětví, jejichž konkurenceschopnost by v důsledku pravidel EU v oblasti ochrany klimatického systému Země mohla být ohrožena, jsou určená rozhodnutím Komise, jedná se např. o výrobu vápna, cementu, železa a oceli či o chemický průmysl, zařízením z těchto sektorů bude 100% povolenek v letech 2013-2020 přiděleno zdarma) a **další sektory** (sektory neohrožené únikem uhlíku a výrobce tepla, kteří mohou obdržet až 80 % bezplatných povolenek v roce 2013 s poklesem na 30 % v roce 2020).

Dle důvodové zprávy k návrhu zákona bude mít ČR v letech 2013 až 2020 k dispozici **celkem 645 milionů povolenek**, z toho 342 milionů povolenek (54 %) bude draženo a 303 milionů povolenek (46 %) bude přiděleno zdarma českému průmyslu. Co se týká **ceny emisní povolenky**, MŽP počítá s lineárním růstem průměrné ceny během trvání obchodovacího období ze 7 EUR/t.CO₂ v roce 2013 na cca 14 EUR/t.CO₂ v roce 2020. ČR by tak během obchodovacího období mohla získat z dražeb povolenek 40 až 120 mld. Kč.

Národním **správcem rejstříku** obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů (§ 5) a **dražitelem povolenek** (§ 7 odst. 4) je operátor trhu s elektřinou založený podle energetického zákona (zák. č. 458/2000 Sb.), tedy společnost **OTE, a.s.**

Pro úplnost dodejme, že obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů je jedním z nástrojů (konkrétně ekonomickým nástrojem), jehož prostřednictvím EU usiluje o snižování emisí skleníkových plynů v souladu se svými mezinárodněprávními závazky.

Základními mezinárodními dokumenty v oblasti ochrany klimatu jsou **Rámcová úmluva o změně klimatu** (*United Nations Framework Convention on Climate Change*, UNFCCC) a nově **tzv. Pařížská dohoda** (*Paris Agreement*), přijatá na 21. konferenci smluvních stran UNFCCC, konané v Paříži na přelomu listopadu a prosince 2015.

Pařížská dohoda je nástupcem tzv. **Kjótského protokolu**, „prováděcího“ protokolu UNFCCC (více o protokolu v učebnici Damohorský, M. a kol. Právo životního prostředí, 3. vydání, 2010). Protokol byl přijat v roce 1997 a stanovil konkrétní závazky států uvedených v příloze 1 UNFCCC (tj. rozvinutých zemí) týkající se snižování emisí skleníkových plynů; ke splnění těchto závazků mělo dojít v období mezi lety 2008-2012. Vzhledem k tomu, že se smluvními stranám úmluvy nepodařilo včas dojednat nástupce Kjótského protokolu, byla tzv. **Dodatkem z Dauhá** jeho platnost rozšířena na období let 2013-2020 (*Doha Amendment*, přijatý na 18. konferenci smluvních stran UNFCCC, konané v katarském Dauhá v roce 2012, text dodatku viz http://unfccc.int/files/kyoto_protocol/application/pdf/kp_doha_amendment_english.pdf). Smluvní strany UNFCCC (prakticky všechny státy světa, včetně největších emitentů skleníkových plynů, tj. USA a Číny) se zároveň dohodly, že do roku 2015 bude přijata nová dohoda, která Kjótský protokol nahradí a jež by měla vstoupit v platnost do roku 2020. Je třeba zdůraznit, že Dodatkem z Dauhá nedošlo k prodloužení doby pro plnění závazků z původního období (2008-2012), ale bylo jím stanoveno další období (2013-2020), pro něž si státy stanovily nové redukční závazky (protokol ve znění dodatku je označován též jako „Kjótský protokol II“). Význam dodatku byl však především symbolický, neboť k dalšímu kvantifikovanému snížení emisí skleníkových

plynů se jeho prostřednictvím zavázaly pouze EU a její členské státy, spolu s desítkou dalších, z hlediska emisí skleníkových plynů málo významných zemí (Austrálie, Bělorusko, Chorvatsko, Island, Kazachstán, Lichtenštejnsko, Monako, Norsko, Švýcarsko, Ukrajina; společný podíl všech dotčených států na globálních emisích skleníkových plynů činí pouhých 15%). Přijetí Pařížské dohody, v níž se k dalšímu snižování emisí skleníkových plynů zavázaly prakticky všechny státy světa, je tak třeba přes některé její nedostatky považovat za velký úspěch mezinárodních vyjednávání.

Pařížská dohoda, přijatá 12. prosince 2015 v Paříži, je „doplňkovou“ dohodou k UNFCCC, na niž na mnoha místech odkazuje. Jejím cílem je **udržet růst průměrné globální teploty planety „výrazně pod 2°C“ ve srovnání s předindustriálními hodnotami**. Dohoda nezakotvuje žádné konkrétní závazky smluvních stran, ale ponechává jim možnost určit, jakým způsobem se na dosažení stanoveného cíle budou podílet. Základním nástrojem jsou v tomto směru **tzv. národně stanovené příspěvky** (*nationally determined contributions*, NDC) jednotlivých smluvních stran (všech, tj. rozvinutých i rozvojových). První NDC byly jednotlivými státy (a EU jako celkem) předloženy ještě před podpisem dohody, v následujících letech by měly strany přistoupit k jejich dobrovolnému zpřísnění (toto zpřísnění je nezbytné, neboť dosud předložené NDC největších emitentů skleníkových plynů zdaleka neumožňují dosažení stanoveného cíle, tedy udržení růstu globální teploty pod 2°C).

Přehled prvních NDC zde: <http://www4.unfccc.int/ndcregistry/Pages/All.aspx>.

Pro vstup v platnost Pařížská dohoda požaduje ratifikaci nejméně 55 státy reprezentujícími nejméně 55% emisí skleníkových plynů. Přestože se očekávalo, že ke splnění této podmínky dojde až v roce 2020, během roku 2016 ratifikoval dohodu dostatečný počet států (včetně největších emitentů skleníkových plynů, jako jsou USA, Čína a Brazílie), a **dohoda tak vstoupí v platnost již 4. listopadu 2016**. Evropská unie dohodu ratifikovala 5. října 2016, ratifikační proces v ČR by měl být dokončen na jaře 2017.